

Michał Puczkowski

1905-?

Absolwent Wydziału Mechanicznego z 1927 r., starszy mechanik, uczestnik konwojów atlantyckich.

Urodził się 20 listopada 1905 r. w Warszawie (rodzice Nicefor i Maria). W 1927 r. ukończył Wydział Mechaniczny Szkoły Morskiej w Tczewie, a gdy upomniasto się o niego wojsko, odbył obowiązkowe przeszkolenie wojskowe – do cywila odszedł pod koniec 1934 r. w stopniu podporucznika marynarki wojennej.

Zatrudnienie znalazł na statkach Żeglugi Polskiej. Wybuch wojny został go na s/s „Wilno”.

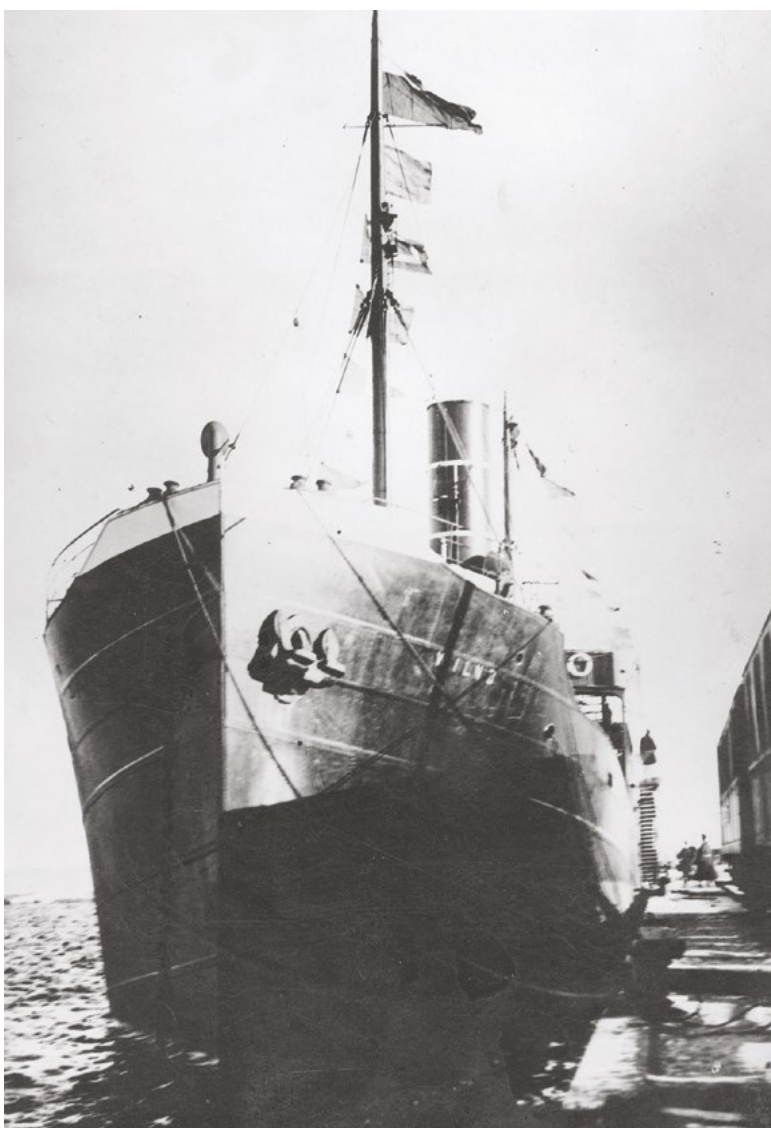
Ożenił się z Zofią z Tawrosiewiczów, w 1933 r. w Warszawie przyszedł na świat Witold, a w 1938 r. w Gdyni Roman. Od 1934 r. mieszkał w Gdyni-Witominie przy ul. Zarzyckiego, na osiedlu 20 domków zbudowanych dla marynarzy i sprzedawanych na bardzo dogodnych ratach, które powstało z inicjatywy oraz przy wsparciu ministra przemysłu i handlu Ferdynanda Zarzyckiego¹ (obecnie jest to ul. Boh. Getta Warszawskiego).

Na „Pucku” wyszedł z Gdyni 27 sierpnia 1939 r. z kpt. Rościławem Choynowskim (abs. WN z 1929 r.). Po otwarciu zapieczętowanej koperty kapitan wyznaczył kurs do Göteborga, a więc poza Bałtyk. Niedaleko duńskich i szwedzkich wód terytorialnych buszowały już niemieckie stawiacze min. „Zawiadomiliśmy starszego mechanika Michała Puczkowskiego, aby trzymał dobrze parę i podkreśliliśmy maszynę”² – wspominał kapitan.

Od 24 grudnia 1939 r. Michał Puczkowski był chiefem na s/s „Wilno”. W czerwcu 1940 r. został starszym mechanikiem na „Lidzie” (kapitanem był Jerzy Świechowski, abs. WN z 1929 r.) i uczestniczył w dramatycznej ucieczce statku z Bordeaux po kapitulacji Francji: „Dla zachowania ciszy podczas odkotwiczania zrezygnowano z podnoszenia kotwicy skrzypiącą windą parową i po prostu przepiłowano jej łańcuch, zabezpieczając jego koniec liną – zamierzano bowiem przymocować go do specjalnie przygotowanej bojki, aby w razie niepowodzenia ucieczki móc ją odzyskać. Jednocześnie paląc

Fragment osiedla na Witominie, ulice Słoneczna i Gen. F. Zarzyckiego

„Wilno”

¹ Hasło *Zarzyckiego ulica*, [w:] *Encyklopedia Gdyni*, Gdynia 2006.

² Rościław Choynowski, *Na morskiej wachcie*, [w:] *Ku chwale bandery*, Warszawa 1992, s. 59.

umiejętnie pod kotłami, podnoszono w nich ciśnienie w ten sposób, aby nie było zbyt wiele dymu i aby kominem nie wylatywały iskry. Starszy mechanik Michał Puczkowski pilnował obu tych prac”³.

Następnie był starszym mechanikiem na „Wilnie” i „Chorzowie”. Pływał ponadto na s/s „Katowice”, s/s „Wisła”, s/s „Bałtyk”, m/s „Lechistan”, m/s⁴ „Kowel”, a od stycznia 1945 r. na s/s „Kromań”, który szczęśliwie przetrwał wojnę, ale zatonął w listopadzie 1945 r. natknąwszy się na minę u ujścia Sekwany. Cała załoga została uratowana.

Źródła: *Kadry morskie Rzeczypospolitej*, tom I, pod red. Jana Kazimierza Sawickiego, wyd. II, Gdynia 2000; *Kadry morskie Rzeczypospolitej*, tom II, pod red. Jana Kazimierza Sawickiego, Gdynia 1996; Wadim Konstanty Taniewski-Eliott, *Spis personelu zatrudnionego na statkach Polskiej Marynarki Handlowej w latach 1939-1945*, Gdańsk 1981; Jerzy Miciński, *Księga statków polskich 1918-1945*, tom 2, Gdańsk 1997; *Encyklopedia Gdyni*, Gdynia 2006; *Ku chwale bandery*, Warszawa 1992.

³ Jerzy Miciński, *Księga statków polskich 1918-1945*, tom 2, Gdańsk 1997, s. 207.

⁴ W opracowaniu Wadima Taniewskiego *Spis personelu zatrudnionego na statkach Polskiej Marynarki Handlowej w latach 1939-1945* jest „s/s” – błąd powtórzony w tomie II *Kadr morskich Rzeczypospolitej*.